

O antisemitismu.

ČASOVÉ ÚVAHY.

Dle polského spisu

Maryana Morawského

přeložil a na české poměry upravil

Branislav Strojček.

(Zvláštní otisk z „Večerních Novin“.)

P R A H A 1896.

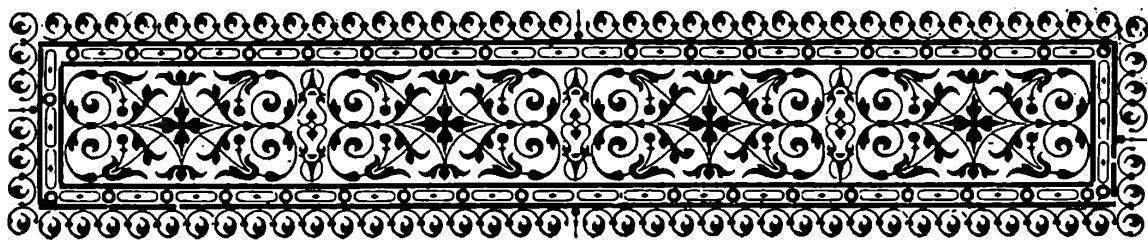
Tiskem Antonína Hrazánka. — Nákladem vlastním.

V komisi Cyrillo-Methodějského knihkupectví.

V Š E M
P O C T I V Ý M B O J O V N Í K Ů M
Z A P R Á V O A P R A V D U

P O S V Ě C U J E

B. ST.

Jedním z nejhlavnějších zjevů dnešního společenského života jest rozkvět tak zvaného antisemitismu, o němž docházejí nás zprávy z různých stran Evropy.

Ve Francii vycházejí v tom směru psané knihy Drumantovy a také časopis „La libre parole“, který má hezkých pár tisíc odběratelů. V Německu došlo konečně k tomu, že i pruská strana konservativní na obranu proti židům nejen pomýšlela, ale i jako hlavní bod tuto myšlenku do svého programu před nedávnem přijala. Ani Rakousko, které od hnutí toho zdálo se býti nejvzdálenějším, nezůstalo po zpátku, ba ani ta Vídeň, kde vliv židovský téměř vše ovládal, nezůstala ušetřena od této reakce, která dnes už silně tam jest patrnou.

A co vyvolalo tento živý ruch antisemitický, který stále víc a více se rozmáhá? Různé otázky a to nejen národnostní, ale i ekonomické, morální, ano i náboženské, kteréž tak muozí rozřešiti se snaží. Že tu hraje i otázka sociální svou úlohu, kdož by pochyboval? leč to je podivno, že socialismus na jedné straně bojuje proti plutokracii, či jak zvykli jsme říkati, proti

kapitálu, který dnes jest v rukou židovských a na druhé straně sám má za vůdce celou řadu židův!

A věru, všímáme-li si věci blíže, vidíme, že nerosovnalostí tu více, tak že přemnozí do dnes nevědí si rady, ba nedovedou se ani rozhodnouti, ku které straně by se měli přichýliti. Proto nelze se diviti zvláště straně křesťanské, ku které hlásí se jak flosemité tak antisemité, že hledí světla se tu dopátrati, aby poznala kde jest pravda. Že to i pro naše kraje jest věcí důležitou, kde židovský vliv silně se jeví, jest na bílé dni.

Ostatně jest i na čase, aby přestala i ta nejapná hra mnohých, kteří v privátním životě hrají si na Faraona, jenž židy topil, a ve veřejném životě zas flotisemitismem div se nerozplývají, tak že by bez mála z křesťanských chrámu nadělali samé synagogy.

Z té příčiny nelze se diviti nám, že i my chceme v tomto spisku na tuto závažnou otázku si posvítiti a dopátrati se jádra i toho, zda antisemitismus skutečně jest oprávněn. Abychom toho mohli dosíci, položme si toliko tři otázky a to: 1. Kdo jest žid? 2. Jaký jest poměr jeho ku křesťanství? 3. Kterak toto opět musí se zachovati oproti židu?

I.

Kdo jest žid?

On jest výtvořem určitého plemene, jenž mimo to vyvinul se i pod vlivem určité historie. Dnes mnoho mluví se o plemeni, než na historii při tom se zapomíná a přece i ona má svůj veliký vliv na vývin typů národních*). Zvláště dějiny národa židovského jsou tak znamenity a zvláštní, že nelze si ani představit, aby neměly vlivu na jeho originální fysiognomii. A skutečně. Jedním z hlavních činitelů, které vytvořily žida, jest Starý Zákon. Tomu však třeba rozuměti. Někteří autorové, jako ku př. Leroy-Beaulieu, ve svých spisech o otázce semitské, jež vyšly před několika lety v „Revue des deux mondes“, supponuje, že žid má se tak ku křesťanu jako Starý Zákon k Novému, i dokazuje, že jest jen nepatrný rozdíl, co do víry a náboženství, mezi nimi. Ale tomu tak není. Oba Zákony sice jsou jaksi jednou náboženskou pravdou ve dvou stupních svého rozvoje. Avšak židé od náboženství starozákonního odpadli, ježto hlavním bodem víry své i svých nadějí, zaslíbeným a pravým Mesiášem povrhli. Jak veliká změna stala se následkem toho v duši israelského lidu, možno se nejlépe přesvědčit, porovnáme-li Bibli s Talmudem.

*) Tak ku př. Drumont ve svém spise „France Juive“ a po něm mnoho jiných antisemitů píše o nízkosti a podlosti plemene semického, ale žádný z nich nebere zřetelu k historii jeho.

Přes to přese všechno nepopíráme, jakoby Starý Zákon neměl snad docela žádného vlivu na lid ten i jeho historii. Naopak i to částečně připouštíme a ihned dovolíme si vliv ten vymezit.

Bůh chtěl jeden národ učinit středem a rozšiřovatelem pravé víry uprostřed pohanstva lidstvu zjevené a proto vyvolil si za tím účelem kmen bohaté od přírody nadaný. Mát žid nemalou porci energie, i vůle, ano i vytrvalosti, s kterou houževnatě pracuje k tomu, aby cíle, kterýž si byl vytkl, také dosáhl; při tom vyniká víc smělostí než odvahou.

Není sice přítelem nebezpečí, ale nevidí li jiného vyvážnutí, vystupuje s úžasnou smělostí. Za to rád vrhá se do krajností a do smělého risikování; zvlášť jde-li o dosažení nějakého cíle, kterýž si byl vytkl. Není idealistou jako Ind anebo s ním příbuzný Arab, ale materialistou a to svého zvláštního druhu, jak dobře to vystihl Solovjev. Nepohrdá ani duchovním životem, ani duchovními snahami, zvlášť když vidí, že mu tyto přinesou nějaký užitek. Náboženství svoje pojímá tak jako vzájemný kontrakt mezi Bohem a Israelem. Při stycích s ostatními lidmi hájí vytrvale a houževnatě svých zájmů, jako málo kdo.

Tato přirozenost jeví se u lidu israelského už v Starém Zákoně, v kterém Bůh lidu tomu zjevil světlo učení Božského a tudíž nadpřirozeného, jež založil i na nejsilnějším z citů přirozených a to národnosti, dal poznati lidu tomu, že právě jeho mezi všemi lidmi vybral, aby učinil ho vyvoleným národem, jemuž On sám — Tvůrce nebes i země jest Bohem.

Tím způsobem vlastenecký zápal živen vyvolením a zjevením Božím vzmožil se neslýchaně u lidu toho. Pravda, mělyť i jiné národy své národní náboženství, ale jak toto bývalo prázdným a lichým proti onomu! Israel považoval Boha veškerého světa za Boha národního a to nejen illusorně, ale i v pravdě, o čemž den co den přesvědčovaly ho různé divy a zázraky božské dobroty a lásky. I nelze se tudíž diviti, že tak jako smysl pro národnost u nich posiloval se vírou, takže opět k víře té se vinul a zakořenil opět

ji v lidu tomto. Tím také se stalo, že žid k židu lnul a to houževnatě, ano abych tak řekl, ono národní vírou živěné uvědomění vtisklo kmeni tomu zvláštní ráz, kterým od ostatních národů silně se líšil, maje vždy jakési vyšší ponětí o Bohu i naději na vykoupení.

Již nebylo více obavy, že by žid přestal býti židem a že by ztratil náboženství, jehož měl býti rozšiřovatelem. Svě národní uvědomění zachoval si v dobách zlých i dobrých po všecka pozdější staletí, ba až do dnes.

A přece tento nacionalismus, který židy činil tak silnými oproti pohanstvu, mohl býti jim také ke škodě, což ostatně se také i stalo — ovšem vlastní jich vinou. Když přišel skutečně zaslíbený Spasitel a počal hlásati učení své, určené ne toliko pro národ jeden, ale pro všecky a když začal učit, že Bůh jest Bohem všech lidí a to bez rozdílu, opovrhli Kristem i křesťanstvím, poněvadž nechtěli se zřící domnělých privilegií a na roveň postaviti se s národy jinými, kteří pro ně nebyli ničím víc než pouhými goimy. Kniha Skutků apoštolských a listy sv. apoštola Pavla jsou nám nejlepším toho dokladem.

Ano nemohli nikterak ani toho pochopiti, že by dobře měli činiti všem, ježto se domnívali, že oproti národům ostatním vše jim jest dovoleno a proto z té příčiny dívali se na křesťanství jako na nauku národu jejich nepřející, ba jim i nebezpečnou.

Leč odsud začíná vlastně druhá část historie toho lidu, ne již „lidu Božího“. Jako první část této historie vystihnuta jest v bibli, tak opět druhou část této podává dosti jasně talmud. Že taková kniha, či lépe řečeno literatura mohla vzniknout, jako talmud jest, třeba vysvětliti tím, že talmud psán byl v době, kdy pověra v Israeli vzrůstala se měrou netušenou a ku dobytí nadvlády jej pobádala. V této snaze sílila židy také i ta okolnost, že tu a tam podařilo se jim zjednati si vlivu a to nejen v Palestýně, ale i v Egyptě, ano i v říši římské. Židé vidouce tento příznivý obrat, chtěli za každou cenu nabýti úplné samostatnosti své; domnívali se, že pravý čas k tomu už nadešel a proto

neváhali již a proti římské nadvládě v odboj směle povstali. Leč marna, ba nešťastná byla snaha jejich. Poražení Titem, dočkali se toho, že z Jerusaléma nezůstal ani kámen na kameni. Ztratili vše: své svaté město, své kněžstvo i jedinou svatyni. Po této pohromě byl žid ještě po dlouhý čas v říši římské člověkem, jehož zákon a právo znáti nechtěly, na něho jediného se nevztahujíce, tak že zlé časy pro něho nastaly. Někde bylo toho příčinou přelidnění, někde hrabivost a lakota, která pobádala mnohé, aby vraždili židy a obírali je o jmění jejich. Žid Filon vypravuje, že nebylo v době té ani jediného místa v Syrii, kde by žid mohl žít s pokojem. V jediné Alexandrii zahubeno jich bylo téměř 30.000. Ostatně i židé sami na tom po větší části měli vinu, že byli tak pronásledováni, ježto několikráte chopili se ještě potom zbraní a poštváli tak zbytečně proti sobě mstivé legiony římské, zvláště v okolí Babylonu.

Tyto poměry trvaly po několik věků a právě v té době, v druhém až pátém století povstal talmud. Tato okolnost vysvětluje nám zajisté s dostatek onen příšerný a divný charakter celé této řady knih, jež pod jedním jménem byla rozšiřována. Tak jako Starý zákon vyniká nejen božským zjevením v něm uloženým, ale svěžestí, vděkem, silou i velikostí ducha, tak opět talmud jeví rozháranost, skleslost duševní nad ponížením národa, nenávisť zabíhající až v tířnost oproti Římu, jehož žid nenáviděl, oproti Bohu, který jich nebránil, oproti křesťanstvu, ano i celému světu. Ze všeho toho čpí silně málomocný vztek hada, přišlápnutého nohou obrovou.

Sám Bůh israelský, tak veliký a mocný v bibli, v talmudě prapodiivně jest vylíčen; rabíni lají mu za to, že lidu svého neosvobodil, staví samy sebe nad něho a talmud nad Svaté Písmo. O několik století později povznesl se sice duch národa židovského znovu k vyššímu stupni. Zvláště rabíni hispaňští ve středověku, jako ku př. Aben Esra, David Kimchi, Mojžíš Majmonides, začali znovu vydávati spisy, pojednávající o náboženství a filosofii, z nichž i křesťanští scholastikové

kořistili. Ale talmud už byl tak zakořeněn v duši lidu toho, že nic jeho vyrvati nedovedlo. Tak neštěstí anebò Nemesis minulých věků pomstily se jim tím, že nejšmutnější výplod nejhorších dob Israele zůstal po věky jich knihou národní, knihou svatou, z níž čerpají svou etiku, právo i náboženství.

Dnešní obranci talmudu vyličují ovšem věc jinak, jakoby kniha ta obsahovala jen podobenství a morální úvahy k evangelickým podobné, čemuž tak není. Talmud jest sbírkou různých úryvků, psaných od rozmanitých rabínů tří století a nemá proto také žádné jednoty, ba naopak jsou v něm obsaženy ty nejrůznější věci. V něm najdeš i něžné a ušlechtilé pokyny mravoučné, ale také i věci, o nichž lépe raději pomlčeti a které prapodivné učí morálce a šíří divný náhled o poměru židů oproti goimům*)

A kdybychom ihned připustili, s moderními rabíny souhlasíce, že učení i všechny pokyny v talmudu uložené třeba bráti v přeneseném slova smyslu, i tu jest a zůstane pravdou, že talmud kypí téměř nenávisť a pohrdáním všemi ostatními lidmi a zvláště křesťany, nad kterými přivlastňuje židovstvu všecko právo i moc.

Ovšem slýcháme často od židů, že prý talmudu dnes už nikdo ani nečte. Buď si, připusťme i to. Ale i ti, kteří dnes jeho nečtou, v duchu jeho myslí činí, poněvadž jak jsme už řekli, příliš v lidu tom zakořeněn jest, tak jako evangelium mezi křesťany, jehož také mnozí ani nečetli a přes to, přese všecko vlivem jeho vedeni jsou i v duchu jeho jednají.

Ostatně, abychom pravdě dali průchod, talmud od věků čítá se v synagogách, ve školách i rodinách

*) O této věci důkladně mimo jiné pojednal kněz J. Branaitis, professor jazyka hebrejského na duchovní akademii petrohradské ve své knize „Christianus in Talmude Judeorum“. Aby se mu nemohlo vyčítati, že štvě proti židům prostý nevzdělaný lid, napsal ji latinsky a učinil ji tak pouze vzdělancům přístupnou. Aby pak nemohlo se mu vytýkati, že nepřekládá přesně, jako se to stalo prof. Rohlingovi a j., uvádí vždy hebrejský text talmudu a hned vedle něho překlad.

a učení jeho šíří se mimo to i tak jako šíří se naše ústní podání, duchovní atmosféra talmudu obklopuje už kolébku žida a proto není ani pravdě podobným, aby z tohoto ducha žid si praničeho ne- uchoval. Ale dejme tomu, že ten vliv není tak silný, že i žid má lidský cit jako jiní, ba že i na něho křes- tanství působí dojmem zušlechťujícím, tož přece talmud jest a zůstane jednou z těch okolností, které na žida a jeho názor o lidech ostatních působí. Následkem toho morálka, kterou žid po předcích dědí a v jejímžto ovzduší od dětinství žije, jest nižšího druhu, nežli jest morálka křesťanská zvláště oproti „goimům“, na něž dívá se s pohrdáním. Uvážíme-li též, že i praktický materialismus, ku kterému žid jest zvláště nakloněn a to již od přírody, nikterak morálkou tou omezen není, poznáme větší část povahy jeho.

Ovšem to, co jsme tu pravili, neřekli jsme proto, abychom podle toho soudili j e d n o t l i v c e; to bylo by křiklavou nespravedlností, neboť i tu možno, že srdce i rozum toho či onoho, jsou lepšími působením buď učení Starozákonního anebo morálky křesťanské, jak už jsme naznačili.

Rovněž podobně nesprávně jest, zoufati nad židy a nad každým obrácením se jich k lepšímu. Kdo sám ovšem nemá žádného náboženského přesvědčení a každé náboženství jen za jakousi tradiční formu pokládá, ten ovšem konsekventně o každém obrácení se jich pochybuje. Ale kdo věří, že křesťanství jest Božskou pravdou, ten nemůže ovšem i o tom pochybovati, že její blahodárný vliv účinkuje i na žida a to tak, že s milostí Boží se zušlechtit i zdokonalit může.

Mezi těmito, kteří na víru křesťanskou přestoupili, jest ovšem mnoho prospěchářů, ale také mnoho těch, již novou víru přijali se skutečným přesvědčením. V Polsku bývalo zvykem tyto poslední vyznamenávati způsobem co možná nejčestnějším, udělovali jim za starodávna i šlechtictví. A také i my neměli bychom vůči těmto šetrnosti zapomínati. Nebo kdo ví, jakou oběť přinesli, změnivše víru svoji, čímž přetrhali svazky

rodinné, vydali se za terč bývalým stoupencům víry své, ano ztratili mnohdy i živnost svou, ten s bolestí musí to nésti, že přes to přese všechno mnozí z křesťanů dívají se na ně s pohrdáním a nedůvěrou. Rozumí se samo sebou, že přestoupení na víru jinou vyžaduje i toho, aby uchýlil se ode všech zásad talmudu, leč hlavní rysy charakteru židovského, ty nedají se tak snadno vyhladiti a mizí teprve v některém z pozdějších pokolení.

II.

Z typu národa židovského, který jsme právě vystihli a z jeho dějinného utváření objasní se nám i poměr jeho ku křesťanství.

A v jakém poměru stojí židovstvo ku vlastnímu křesťanství?

Mluví se mnoho v dějinách o pronásledování židů křesťany, ale při tom zapomíná se téměř docela, že vlastně židé jsou do dnes pronásledovníky křesťanů.

Již ve Skutcích Apoštolských dočítáme se, jak proti svému národnímu zvyku štváli vládu římskou proti prvním hlasatelům křesťanství, kteří byli pokrevenci jejich. V dobách pronásledování prvních křesťanů vidíme židy, kterak hrají úlohu štváčů a udáváčů proti vyznávačům Kristovým. Ano dle Champagua a jiných historiků, dovidáme se, že Poppea i jiné židovky, které stály poblíž cesarů, byly nástroji slepé nenávisti synagogy oproti křesťanství. A i později, když někteří ze židů domohli se vlivu v různých zemích a knížectvích asijských, nezapomněli téže národní nenávisti.

Historie učí nás, kterak ku př. Dunaan, který vládl v šťastné Arabii, všemožné kroky činil, aby všecka knížata saracenská i krále perského podnikl ku pronásledování křesťanů — až konečně Elezbaam, křesťanský král v Etiopii přitáhl s vojskem svým a přítrž učinil těmto ukrutnostem.

Ve středověku a později, když sami křesťané měli vládu v rukou, mohlo by se sice zdáti, že židé byli

utiskování a že nikterak nepomýšleli na výboj proti křesťanství. Ale všimneme-li si lépe toho, o čem i tu historie nás poučuje, dovídáme se pravý opak toho. Nepůjdu daleko, vezmu jen na doklad toho, co jsem pravil, historii antisemitismu, židem Bernardem Lazarem před dvěma roky vydanou.*) Autor patrně se chtěl zavděčit svobodomyšlným kruhům a proto dokazuje ve spisu svém, kterak židé už ve středověku až do doby nynější připravovali půdu liberalismu a atheismu tím, že bojovali vytrvale proti křesťanské víře. Aby odůvodnil to, co napsal, poukazuje na vládu nejméně křesťanského panovníka, císaře Bedřicha II., který obklopen byl židovskými rádci. Chlubí se vlivem talmudistů na heretiky ve středověku i tím, že v době reformace poskytovali pomoci k boji proti církvi. S chutí pak obzvláštní klade váhu na to, že rabín Spinoza to byl, který dal podnět ku filosofii protikřesťanské a že židé zvláště za Voltairea rozšiřovali potupné urážky o Kristu a Matce Boží, které, jak sám dokládá, čerpali ze spisů rabínů druhého století, t. j. z talmudu.

Ukazuje na to, jaký podíl měli na veliké revoluci a jakou úlohu hrají do dnes ve všech těch tajných spolcích a sektách po Francii a Německu roztroušených, o čemž více se dovědět můžeme i od jiných podobných historiků, jakými ku př. jsou: Barruel, Gougenot, des Monseaux, Deschamps, Clodio Jannet.

Z revoluce zrodil se liberalismus, který všade, kde mohl, rozvinul boj proti církvi, upíral jí dosavadní práva a náboženství prohlašoval za věc soukromou. Intelligentní židé jali se ihned přidržovati se ho se vším záplem a pracovali na jeho rozšíření. V revolucích r. 1848 vidíme je všade, v tiskárnách i na barikádách, bojujati pod praporem liberálním i přičiňovati se všemožně o to, aby liberalismus ten zaujal stanovisko oproti církvi již v zásadě protikřesťanské a úlohu pronásledovatele.

*) Bernard Lazare, L'antisémitisme sou histoire et sis causes. Paris. Chailley.

Takový a nejiný jest poměr židů oproti křesťanům a jaký jest jejich poměr oproti morálce křesťanské? Již boj sám proti víře naší jest poškozováním a bojem proti mravouce. Ostatně i to jest známým faktem, že kde jen trochu více židů, tam že demoralisace jest nástrojem a monopolem v ruce jejich. A proč tak činí? Jen proto, aby kořistili z demoralisovaného lidu a sami stali se v této zkažené společnosti lidské méně odpornými.

Žid na vsi jest z pravidla svůdcem k opilství, vinopalny i kořalny jsou v ruce jeho. Kupuje „tchoře“ od čeledínů, služek, synků a dcerek selských ano i dětí. V městě obchoduje s různým „zbožím“ a nezřídka i s „lidským masem“, jež vyváží nejen do okolí, ale i na Východ a na Západ široko daleko, ba můžeme směle tvrditi, že „obchůdek“ ten spočívá skoro výhradně v ruce jejich. Věru, kdybychom chtěli vše vylíčit, čím židé ničí morálku lidu, měli bychom hezký kousek práce před sebou, s kterou tak snadno nebyli bychom hotovi. Lépe obraz ten zakryjí rouškou a přejíti ku otázce živnostenské.

A jaký jest poměr žida ku křesťanským živnostníkům? Všade mluví se o hrozné převaze židů oproti křesťanům, což lze vysvětliti jen lstivostí jejich a nevybíravostí v prostředcích, jež k tomu volí, aby prospěchu dosáhli; zejména chváliti slýcháváme onu solidárnost, jakou mezi sebou zachovávají a nejedni staví je i za vzor křesťanům v ohledu tomto. Nepopíráme toho, leč přes to přese všecko třeba nahlédnouti do věci blíže, abychom poznali, že ta solidárnost nespočívá jen v bratrském podporování se žida jednoho židem druhým, ale i ve zvláštní organizaci. Tato organizace zove se K a h a l e m. Co jest Kahal, možná, že některý emancipovaný žid dobře neví, ale křesťanu jest třeba, aby dobře to věděl a znal.

A proto povíme hned, v čem spočívá typový Kahal, jaký ku příkladu převládá do dnes na Litvě a o kterém obšírně pojednal Brafmann v knize: „Židé a Ka-

haly“, vydané v roce 1870, dokládaje vše četnými důkazy.*)

Kahal jest, abychom tak řekli, malou republikou, která jest uspořádána a upravena dle předpisův obsažených v talmudu; na zřeteli má nejen péči o chudé, nýbrž všecky záležitosti židovské a živnostenské zvláště. Právomoci Kahalu nejsou vyhrazeny žádné meze. Členové jsou povinni Kahalu býti ve všem a všade poslušnými, jinak by propadli trestům, které talmud vyměřuje. Takou pokutou jsou ku příkladu peněžité tresty, potom dočasná klatba, tak zvaná *Indui*, která spočívá v tom, že vinník jest boykotován celou obcí židovskou a to tak, že se mu od nikoho ze souvěrců nedostane pomoci, že nikdo od něho ani zblanekoupí, ani mu ničeho neprodá, ba ani sklenice vody neposkytne.

V tom případě, že by ještě tu neposlechl, stihne ho kletba velká a neodvolatelná, zvaná *Herem*, po jejímž vnesení obrací se proti vinníku ne již obec židovská, ale všickni židé bez rozdílu. O následcích *Heremu* věru hrozno čísti. Aby uvalení *Heremu* na toho či onoho vešlo v širší známost, má Kahal své výkonné orgány, které se už zcela jistě o to postarají; jsou to v první řadě i tak zvaný *Nejgoš ganeel* (což znamená: tajný pronásledovník) a mnozí spehové. Tajný úřad ten jest placen a to částečně z „košerného“ (poplatků za košerované maso), z pokut, peněžitých výměrů uložených obcím anebo i z poplatků za předání jistých práv, o kterých se ihned obšírněji zmíním.

Mimo Kahal existuje též tak zvaný *Bet din* (dům soudu). Jest to rovněž tribunál, sestavený dle pravidel talmudu, který všecky spory mezi židy anebo

*) *Brafmann*, pokřtěný žid, zpracoval pojednání to pro ruskou vládu. Aby ukázal, že co napsal, jest také pravdou, uvádí ihned skutečná akta kahalová, a to starší i novější. Dílo vyšlo v ruském jazyku poprvé ve Vilně r. 1870. V polském, zkráceném překladu ve Lvově r. 1874. Leč obě knihy těžko lze si opatřiti, bylyť patrně skoupeny.

mezi jednotlivci a Kahalem rozsuzuje. Spory mezi židy smějí pouze tentokráte se zavléci před veřejný soud, jestli Bet-din toho dovolí a na veřejný soud je odkáže.

Tato organisace jest vlastním střediskem židů a také jejich mocí a silou, která zvláště v ohledech finančních hraje důležitou úlohu a dobře se vyplácí. Pomocí této obyčejně se jim podaří opanovati trhy, které si vyhlédli, pomocí této dostávají i ve své ruce monopol na rozmanité a nejpotřebnější zboží. Ona mezi Kahaly udržuje nejpotřebnější styky, sděluje nej-důležitější zprávy, ano i politické události, které mají vliv na cenné papíry, stoupání neb klesání ceny tovarů nebo plodin, ano udílí i zprávy o poměrech jednotlivých osob a jich jmění členům Kahalu, byť bylo třeba pátrati někde až na konci světa. Tímtéž způsobem zaopatřuje jim i potřebné sumy peněz, když toho třeba, varuje před nebezpečím a ztrátou a šuká, kde by se co vydělat dalo.

Zkrátka Kahal nejen obírá se všemi zájmy židovskými, ale i jednotlivcům dává iniciativu a silně je podporuje ve všech možných věcech. Tak ku př. dává Kahal i právo jednotlivým židům, anebo abychom tak řekli, jakousi privilej na majetek toho či onoho křesťana, kterého si žid vyhlídl a žádný ze souvěrců nesmí se potom do toho mu plésti, ať už ho obírá a „šatí“ jakkoliv; ze židů nikdo s ním nekonkuruje. Tomuto propůjčenému právu oproti křesťanu říkají *H a z a k a*. A jestli se druhý žid přece s kořistí nebo vyčíhanou obětí přece pustí v nějaký styk, činí tak jen jako nástroj prvního. To vídati lze i při dražbách. Byť jich na sta tu bylo, jeden už jest Kahalem předurčen a ten jest i skutečným kupcem. Někdy také právo od Kahalu koupené nevztahuje se jen na jednu věc jisté osoby, ale na vše, co jí přináleží, kterou po tom jakýmkoli způsobem vyžítkovati může; také právo nazývá se *M e r o p i a*.

Z toho, co tu jsme uvedli, vidno jest, že Kahal domáhá se svrchované vlády nadě vším majetkem naším i námi a má nás proto i v moci.

Leč otázka se snad někdo, zda-li jsou Kahaly všade. Důkazy a korespondence Brafmannem uveřejněné svědčí o tom, že skutečně jsou a to nejen v západních provinciích Ruska, ale i v Haliči, na Balkáně, v Německu a skoro všade, kde jen trochu více jest židů.

Připouštím i to, že v městech, kde lidé jsou vzdělanějšími, také i Kahaly jsou poněkud jinak a snad i liberalněji utvářeny, ježto s lidmi vzdělanějšími by to tak dobře nešlo a proto snad také Kahaly od Brafmannova vylíčení se trochu odchyľují. To však nikterak na věci mnoho nemění, ježto tolik jest jisto, že i tu židé hrají hlavní roli a že vše mají ve svých rukou, což ostatně jest zvlášť i u nás známo. Den co den můžeme býti svědky toho, že v jejich rukou jsou bursy, trhy a jednotlivé druhy tovarův i zboží, že mají své „vyhlídnuté osoby“, které zatahují do svých sítí, třeba pomalu, ale jistě, že v moci jejich jsou řemeslníci, kteří drou se do únavy a sotva se při tom nají, kdežto žid z mozolů jejich lehce a dobře žije a tyje. Při tom všem mají kapitál i hned pohromadě, jako by ho vyvolali čarovným proutkem, kdykoliv toho zapotřebí. Uvážíme-li i to, že celý den jsou na telegrafických úřadech, kde mnohdy i sta slov až někam do Ameriky telegrafují, ale tak spořádaných, že nikdo jejich smyslu neporozumí, kdo nezná klíče k rozluštění potřebného. poznáme, že i tu Kahaly existují a také pracují a to plnou parou.

A tak všade, kde jen trochu více židů pohromadě žije, jak sami toho svědky býti můžeme, pojí se ve svazky, které více méně utvořeny jsou dle typu Kahalu. A tak se nám zdá, že ta slavná aliance židovská pěkně si pomohla i k vlivu na celou evropskou politiku, která není ničím víc než dílem velikého Kahalu.

Jako žid na východě z kahalového sdružení čerpá pomoc hmotnou, tak moderní žid na západě ještě jinak Kahalu využítkovati dovede.

Řekli jsme, že náboženský i politický liberalismus slouží mu právě k tomu cíli, aby byl mu zbraní proti křesťanství. A hle, tak je to i s liberalismem ekono-

mickým, který výtečně mu jde k duhu, používá jeho jako prostředku ku vítězství i na tomto poli. Theorie, která jde za heslem „laisser faire“ „laisser passer“ „dejme věci volný průchod, ať se vyvine jak chce“, jest pro něho jako stvořena. V ekonomickém boji, kde běží o převahu, mocnější volá vždy „laisser passer“ kdežto slabší dovolává se ochrany práva. A aby žid byl vždy tím mocnějším, o to se už vždy postará, maje za sebou souvěrce, kteří pracují jeden pro drnhého. K tomu cíli slouží mu i kapitál, který má k dispozici. Ostatně, že k tomu cíli prospěly mu i liberální zákony, není tak snadno pochopiti. Prohlášením živnostenského svobody pomohlo se na nohy v první řadě židům, kteří zrušením zkoušky tovaryšské a mistrovské stali se pány situace. Provádějí deset řemesel a ani jednomu nejsou vyučeni. V jich rukou jsou továrny a dělnictvo jejich jest otrokem. Dnes ovšem mluví se opět o tom, že záhodno by bylo, obnoviti zákony starší a zavésti opět mistrovské zkoušky pro ty, kdož řemeslo anebo živnost prováděti chtějí, ale divno jest, že od továrníků, kteří vše vyrábějí ve velkém, této způsobilosti se nežádá a přece tito měli by se jí podrobiti v první řadě spíše, nežli živnostníci malí. Viděti z toho, že i tu židé hrají nemalou úlohu. Tak zákony liberálními a přičiněním Kahalu dostal se kapitál z rukou křesťanských do rukou židovských. A k čemu židovstvo kapitálu užívá? Ne k sesílení a podpoře dobročinných ústavů a humaních zřízení, jak to činili křesťané, ale k demoralisaci a korupci, která jest dílem jeho.

Aby vlivu ještě více měli, podplácejí, kořistí z nesjednocenosti křesťanů a tak jdou jistě k svému cíli, kterýž si byli vytkli, býti pány na celé čáře.

Socialismus, který jest nepřitelem kapitalismu, měl by v první řadě býti antisemitským a to už z těch příčin, které jsme dříve uvedli. Leč i tu vidíme židy, kteří se zde staví do předu, aby odvrátili od sebe pozornost, že vlastně oni jsou tím kamenem úrazu, který všechny ty bídné poměry vyvolal. Marx, Lasalle, Mendelson, Singer a jiní vědí nejlépe, proč se staví

za vůdce socialismu, z kterého židé kořistí v první řadě a to už tím, že mysl většiny odvracejí jinam, aby nepřekážela straně jejich v tom houževnatém zápasu o nadvládu na poli živnostenském i obchodním a v celém světě vůbec. Ostatně možná, že přijde čas, kde židé právě socialismem nejvíce budou bití, nabude-li tento vrchu a otevrou-li se oči lidem v pravý čas. Pravíme výslovně „možná“, to jest: nenajdou-li židé i tu zadní dvířka, kterými by unikli. Žedovedou chytře vyklouznouti, když je toho třeba, ukázali nescísněkráte.

III.

Dospěli jsme až ku výsledkům praktickým. Vylíčili jsme žida a jeho stanovisko oproti křesťanství a to jak na poli náboženském, mravním i ekonomickém a tu chceme konečně zodpovědět otázku, která k opět křesťanská společnost oproti židovstvu má se zachovati?

Historie podává nám mnohé důkazy násilného potlačování, kteréhož používali mnozí, aby hájili panství své anebo uchránili se od možného zla a to nejen ve středověku ale i v dobách nejdávnějších, kdy o křesťanství nebylo ještě téměř ani potuchy. Tak počínal si už Faraon, král egyptský, který děti židovské ve vodách Nilu topil. Tak jednali i jiní, když viděli že židé a vliv jejich bují. A jestli i ve válkách křížáckých vojska křížácká začínala svatou válku tím, že potlačovala židy a ničila je, tož jednala jen po příkladu Alexandrinských, kteří už za vlády římské vydrancovali židovsk předměstí. Všecky však tyto snahy takto násilně ve skutek uváděné mívají se s cílem a obyčejně obracely se jen na prospěch židů samých: v společnosti lidské musí vždycky nadejít chvíle, kdy právo pozdvihne se proti násilí, protože by jinak společnost lidská neobstála. Ostatně i násilí samo a vražda, zůstanou přece jenom vraždou a jsou už samy v sobě větším zlem pro společnost lidskou, než všecky jiné hmotné škody.

Každý křesťan a každá křesťanská společnost musí proto takové násilné skutky odsuzovat a to nejen srdcem, ale i slovy a skutky. A proto kdyby snad, čehož nedej Bůh, k takovému násilnému boji přece jednou přišlo, věru nic lepšího nemohli bychoři činiti, nežli to, abychom třeba i s nasazením života židy bránili, by na nich nebyla páchána křivda a lid vraždou rukou svých neposkvrňoval.

A jestli povinni jsme odsuzovati násilí na židech páchané, důsledně musíme zavrhovati i štvání zvláště prostého lidu proti nim, jako ku příkladu často se to děje tiskem, povzbuzováním k hněvu, k závisti, k pomstě a p. A proč? Poněvadž všecko štvání vede k násilí, o kterém jsme pravili, že třeba je odsuzovati a protože tomu přičí se i víra naše.

Možná, že na to někdo odpoví: ale židé sami přece jsou toho všeho vinni a to tím, že lidi drou, vyssávají, vyžítávají jich kde mohou, čímž společnost lidskou přivádějí na mizinu. Pravda, svatá pravda, ale co platno, násilím se společnost lidská lepších časů nedomůže. Možná, že i tu řekne někdo: nic naplat; nebude-li se proti židům štvát a nestrhnou-li se celé massy lidu proti nim, nic nepořídíme a budeme na tom čím dál tím hůře.

Leč tomu tak není.

Máme za to, že můžeme se zcela jiným způsobem bránit, jak hned povíme a i širší kruhy na ten způsob — či lépe řečeno sebeobrany — upozorňovati a to tím více, ježto násilí zavrhovati sluší a cíl nikdy neposvěcuje prostředků. Nebudme jako socialisté, kteří byť měli cíle ty nejlepší, tož přece jejich celá taktika zůstane zlou, poněvadž spočívá jenom ve štvání jedněch proti druhým.

A jak lze tudíž bránit se proti vlivu židovskému, kdež není dovoleno ani štvát ani násilím klestit si cesty? Kterých tu zákonnitých lze užití prostředků? Či lze tu snad domáhati se zvláštních výminečných opatření?

V minulých dobách podléhali židé zvláštním zákonům, které omezovaly jejich vliv na křesťanskou

společnost. Tyto zákony nebyly nikterak křivdou na židech páchanou, ježto všeobecné rovnoprávnosti tehdy vůbec nebylo a každý stav, ba každá třída lidí podléhala zvláštním zákonům, jež zachovávatí byla nucena. V naší době smysl pro rovnoprávnost ovšem se už vyvinul a zapustil hluboko také své kořeny, že neradno bylo by nového jakéhosi převratu se domáhati. Židé postaveni jsou rovnoprávně vedle křesťanů a to téměř všude mimo snad jediné Rusko, ale řekněme ihned upřímně, že nežli tento krok se udělal, věc dobře měla se promysletí. Dnes ovšem nelze pomýšletí na odebrání daných jim práv, poněvadž tím způsobem učinili bychom jen výlom do zákonných ustanovení, kterými bychom otřásly všemi, ježto vespolek jsou vázána.

Ale má-li platit rovnoprávnost pro židy, buď si! Ať platí, ano ať jest rovnoprávnost, avšak skutečná. Tomu však ve skutečnosti tak není, ježto židé všude oproti křesťanům jsou ve výhodě, ba mají i zvláštní privilegia.

Synagoga proti církvi jest daleko samostatnější a má i více autonomie nežli církve naše, které ku příkladu odnímají se hřbitovy, aby z nich učiněna byla pohřebiště pro každého bez rozdílu vyznání. A židé? Do dnes uchovali si hřbitovy své a žádný tohoto práva jim bráti se neodvažuje. To jest ovšem jen nepatrný příklad, který jsme uvedli, leč mohli bychom ukázati ještě na jiné a to daleko závažnější. A z těch jest i ono téměř nepochopitelné trpění Kahalů, o kterých už obšírněji jsme se zmínili. Ukázali jsme, že Kahal už sám v sobě jest zvláštním právním zřízením ano i republikou, která dotýká se svými zákony celého života společnosti židovské; má nejen svá zákonitá ustanovení, soudy i prostředky, ale i vice. Spojením Kahalů vznikla konfederace celé řady podobných republik.

Naše vláda, naše zákonodárné sbory i úřady mají nejen prostředky, ale jest to i jejich svatou povinností, aby do těchto Kahalů trochu více nahlédly, abychom nebyli zaprodávani a aby nehrálo se pouze jen o nás a o naše bytí či nebytí. Neučiní-li se tomuto řádění přítrž, pak celá ta naše moderní rovnoprávnost není

ničím víc než pouhou komedií. Mý pak sami neustávejme se toho domáhati, aby Kahaly byly zrušeny a aby stržena byla už jednou ta rouška různých spolku židovských, za kterými pod nátěrem dobročinnosti anebo náboženství se skrývají. Ukáže-li se i po tom, že Kahaly pracují dále potaji ku škodě naší, pak židovstvo odsoudilo sebe samo, neboť ukázalo, že není hodno toho, aby na roveň bylo postaveno v právním ohledu se společností křesťanskou.

Ostatně nám zapotřebí jest, abychom domáhali se na patřičných místech i něčeho jiného. Že Kahaly zhoubně působí na našem venkově i městečkách, ukázali jsme, než my rovněž jsme již připomněli, že ještě nebezpečnějšími jsou ti židé, kteří přijavše západní kulturu, hledí využítkovati liberalismus politický a ekonomický ve svůj prospěch a ke zkáze křesťanů. Zde činnosti zákonodárných sborů otevírá se veliké pole. Úkolem těchto mělo by býti v první řadě to, aby zákony byly tak upraveny, by vliv židovský nepoškozoval náš rolnický, řemeslnický i obchodnický stav, jak se to dnes děje. Jako v Německu ve válce proti socialistům vydány byly zvláštní zákony, aby činnost jejich byla omezena, tak mělo by se státi i u nás oproti židům, aby vrstvy lidu našeho od nich nejvíce vyssávané byly chráněny. Uvedení zákona proti opilství v život mohlo by býti prvním krokem k témuž cíli, aby tomuto zlu přičiněním jejich šířajícimu celé kraje, byla učiněna konečně přítrž.

Neškodilo by, kdyby patřičné kruhy povšim-ly si i jiných věcí. Či nestojí liberalismus jako strana politická, která nabyla všade vrchu a to v celém téměř Rakousku, ve službách židovských? Proč pracovala strana vší silou k tomu, aby vydávány byly zákony namířené proti církvi a vlivu jejímu jak ve škole, tak v lidu i společenském životě vůbec? Aby naše církve v základech byla otřesena a ohrožena a nemobla přerůstí přes hlavu synagogy, která v činnosti své byla jí ohrožena. Kdo vydal ony zákony, jež dovclují řemesla prováděti bez řemeslné způsobilosti a kšeftovati se vším možným? Týž liberalismus a kdo čerpá z

nich největší prospěch? Kdož jiný než-li židé? A tak je to se vším. I sebe nepatrnější živnostník a rolník musí platit daně až se ohýbá, které vyměřen / jsou dle produktivnosti kraje, jen kapitál, který jest po většině v rukou židovských, jest od nich osvobozen a nenese téměř žádných břemen a stane-li se občas přece nějaký pokus, aby o tuto nespravedlnost bylo méně, židé vzeprou se proti tomu, začnou vypovídat svých služeb a vláda — couvá. Směnky, které jsou vynálezem čistě židovským, jsou chráněny zvláštními zákony, ano mají i zvláštní exekutivní moc na svou ochranu, ale rolnictví, řemesla a drobný průmysl nejsou kryty proti žádné zkáze a žádnému poškozování. Obchodní komory, v kterých po většině kralují židé, tak že křesťanští obchodníci ani nepomýšlejí na jich dobytí, mají mnohý vliv na patřičné úřady, ba mají i tu výhradu, že mohou vysílati do sněmu své zástupce. Nuž, když obchodníci mají to právo, proč ho nemají rolníci a řemeslníci? Inu ovšem máme „rovnoprávnost“, ale abychom byli na roveň postaveni se židy, k tomu máme ještě hezky daleko, jak jsme právě ukázali.

Všeliká rovnost práva byt byla co nejpečlivěji a nejpřesněji uzákoněna, není však ještě rozřešením otázky, kterou právě se obíráme. Máte mezi sebou lidi, kteří ještě tu budou židům dělat zvláštní koncesse v té naději, že židé se k nám přece jednou přizpůsobí nebo-li assimilují. Žida, který jen trochu komedii umí hrát, vítají všade s otevřenou náručí. Umožňují mu vstup do rodin, klestí mu cestu do úřadů, škol, předních postavení, do spolků, dívajíce se na něho jako na poloboha. Leč žid bez křtu zůstane vždycky židem, byť nadeklamoval nám o svém českém vlastenectví sebe víc, dokud talmud a touha po kšeftu v něm nezhyne: Ti, již z tábora židovského o tom assimilování horují, nečiní to bez tak z jiné příčiny, než-li opět ze kšeftu, byť křičeli sebe víc. Ostatně toho ani většina židů nepopírá a zvláště tak zvaní „Sionisté“ bojují právě na opak proti tomu, snažíce si zachovati svou židovskou svéráznost. A proč nelze očekávati nikdy úplného splynutí židovského živlu s lidem naším? Řekli jsme

už z počátku, že víra židovská, není již dnes více „pravým zjevením božím“, leč už tím, že Israele prohlášovala za lid vyvolený, posílila národní cit u židů tou měrou, že nic ho nedovede dnes zatlačiti do pozadí. Dejme tomu, že assimilovaný žid ztratí svou víru v základech už otřesenou, ale zápal pro semitskou národnost neubije v něm nikdo. Možná, že stane se atheistou, čirým nevěrcem, ale i tu jest ještě nebezpečnějším než-li i ten nejzarytější „pejzák“ haličský anebo ruský. Poznav nejslabší stránky křesťanské, hledí jich využítovati ještě líp a také toho jistě dovede, protože mu všickni nežidé zůstávají pořáde jen „goimy“, jak ho tomu jeho kmenová hrdość učí. Proto nejsme a nebudeme nikdy z těch, kteří nad jedním českým vlastenectvím se chlubicícím židem radovali by se s liberální stranou tak, jako nebe se raduje nad jedním pokání činícím hříšníkem.

Žid nikdy upřímným našincem se nestane, nepřilnul-li dříve upřímně k víře naší bez touhy ziskochtivé. Jen ta mohla by na něho působit, aby každého člověka považoval za svého bratra a dobře mu činil, jak učí Kristus. Než řekne snad někdo: Což není lépe viděti židy na straně našeho národa, než-li na straně německé a protivníků našich, kterým hlásili se po celá staletí? Nepřejeme si ani prvního, ani druhého. My nechceme nic víc, jen to, aby nám neškodili. Jestliže byli a jsou ještě se stranou národních odpůrců našich za jedno, činili tak jen ze zisku, protože tito měli většinu, kterou si nechtěli rozhněvat, aby mohli „pracovat“ dál a kořistit z uhněteného našeho lidu. Kdyby však přešli k nám, učinili by to opět jen ze zisku, aby usmířili opět český živel dnes tak mocně ku právu svému se hlásící, ale upřímností by v tom nebylo za mák jako dosud není a nebyvalo. Neupřímný spojenec, žádný spojenec, dí staré už přísloví.

Ostatně štěstím ještě pro nás, že židé byli proti nám, co se národního smýšlení týká. Náš český lid dovedl se vymanit z převahy nepřátel a také i ze vlivu židovského ne-li v ohledu hmotném, tož aspoň v mravním a dnes stojí čist a neposkvřněn, protože v

židovském vlivu viděl vliv nepřátelský, kterého se chránil. Hůře bylo tam, kde semité na oko rukou v ruce šli s lidem. Ptejme se, proč požidovštěny jsou Ubry, jednotlivé kraje německé, proč Paříž, proč Vídeň, která dnes násilím z osidel jejich hledí se vymanit. Protože se jim příliš, příliš věřilo a protože se o nich mysliło, že se assimilují.

Národové sežidovštěli, oni zůstali. A tak by to bylo dnes pomalu i s národem naším.

Jestliže dovedli si zachovat židé svůj národní typ i ducha v Anglii, kde až do nedávna jich bylo tak málo, jak by to dopadalo u nás? Jestli tam dovedli vyšinouti do výše ze svého středu svého lorda Beaconsfielda, který hrál v jejich prospěch výtečně svou úlohu, kolik by takových „lordů“ měli u nás? Proto řekněme upřímně „Zaplat Pán Bůh!“ že to dosud tak pěkně dopadlo.

Nevěřme v assimilaci židů a v jich splynutí s námi a dejme raději pozor, aby oni neassimilovali nás, jako to učinili jinde s lidem. Z té příčiny budme antisemity toho druhu, jak jsme právě vyznačili, neboť tento antisemitismus není ani hříchem, ani nenávistí, ale pouze sebeobranou, která směřuje pouze k tomu, aby společnost křesťanská nedala se poškozovat a to nejen v hmotném, ale i v mravním slova smyslu.

Jsme přesvědčeni, že přes to přese všechno budou židé láteřit proti nám a zle zuřit, tvrdíce, že nemáme lásky k nim, kteří jsou rovněž našimi blíznými. Leč nelekáme se. Právě láska k blíznému vedla nás k tomuto programu antisemitskému, který musíme prováděti, chceme-li, aby lid náš, který nám nejbližším, zůstal samostatným a nebyl otrokem židovského kapitálu. Lneme příliš k němu, abychom skládali ruce v klín a dívali se na zkázu jeho.

My nechceme nic protizákonného. Jsme jen pro rovné právo, ale rovné právo úplné ve všem a všade. Nikdo nemůže nás nutit, abychom se ho vzdali a to tím méně, protože jsme ve většině. Nechceme Kahalů, protože jsou

zlem, kterého strana křesťanská nikdy neužívala na zlomení moci židovské. Nebéřeme jim kapitálu a proto nikdo nemůže žádat od nás, abychom my i ten skrovný kapitál svůj dávali jim na pospas. Nepopíráme ani toho, že i mezi nimi mohou býti lidé dobří, ale staré přísloví dí: „bližší košile tělu, než-li kabát“, a proto nikdo nemůže nám vykládati ve zlé, že v první řadě doporučujeme podporovati své obchodníky a živnostníky, kteří svrchovaně toho potřebují a také i zasluhují. Jsou na tom skutečně již dosti bídně a ke všemu tomu jsou i našimi bratry, krev z krve naší.

Tím méně však může se nám míti za zlé, že chceme si zachovati křesťanského ducha, abychom ne-sežidovštěli. K tomu vlastně vede nás už církev naše, která právě proto od židů nás dělila, jim vstup do rodin našich zamezila už tím, že sňatky uzavíratí se židy a židovkami křesťanům zakázala a do dnes zakazuje.

Jsme a zůstaneme si tudíž jenom důslednými, jednáme-li takto a nechceme-li, aby i naše mládež s mládeží židovskou pohromadě žila. Zlobí-li se někdo proto na nás, buďsi, my mu odpouštíme, ale dovolujeme si zároveň ukázati, že ani v tom protestantském, od židů vychvalovaném Německu, nejedná se jinak a to z důležitých příčin. V armádě německé do dnes není jediného žida, který by se na hodnost důstojnickou vyšinul a když přece jednomu se to podařilo pomocí vysoké protekce, všickni důstojníci toho pluku, ku kterému byl dán, zřekli se své hodnosti. Duch ve vojtě německém jest do dnes nedotknut.

A jestli tam až k tomu došlo, nemůže se nikdo pozastavovati nad tím, že my chceme míti školy svoje a mládež židovská aby chodila také opět do škol svých. Zprávy zkušených učitelů takých škol, jež mládež obojího vyznání navštěvuje, vesměs vyznívají v ten smysl, že vliv dítek židovských na dítky křesťanské jest zhoubný, ježto záhy probouzí se u nich náboženský skepticismus. Je-li však škodlivou naší mládeži společnost dítek židovských, tím méně toho trpěti lze,

aby k tomu jednou došlo u nás v Čechách, by na škole učil syny a dcerky naše žid, jak to už zvlášť na německých školách někde vidíme.

Než řekne někdo: aha, zde vystrkuje růžky opět touha po škole konfessionální! Neupíráme toho do jisté míry, neboť chceme-li býti ušetřeni vlivu židovského a sežidovštění vůbec, musíme stůj co stůj chrániti se před ním vždy a všade a to na všech stranách.

Neucpe-li se v čas v lodi i ta nejmenší dírka, celá loď navlhne, nepotopí-li se vůbec.

Docela však netrpíme, aby naše křesťanské dcerky chodily do služby k židovským rodinám, kde zapomínají vlastní víry své i křesťanské mravouky záhy ku své zkáze, kde poskytuje se jim úplná svoboda, či lépe i příležitost k nevázanému životu, jen když za nepatrný groš svou uloženou práci vykonají. Ptejme se znalců ve věci té a uslyšíme věci, nad kterými se podivíme. Rozhodně pak sluší naprosto odsouditi ty, které k židům chodí do služeb za kojné, což ostatně už náboženství naše zakazuje. To zvlášť pokládáme za hřích proti vlastní krvi páchaný, a tak kdybychom se dívali a rozhlíželi kolem sebe dál a dál, vždy našli bychom lecos, co bodlo by nás u srdce.

Nám potřebí jest svrchovaně sebeobraný. Bojujme poctivě pod praporem jejím. Duch židovský ukazuje se už všade: v divadle, v novinářství, literatuře a poměry hmotné našeho rolnictva, řemeslnictva, průmyslu i živností příčiněním židů poklesly.

Povstaňme, dokud čas. Lid náš jest antisemitský už od přirozenosti, ale neví si rady a nevolí vždy správné cesty, aby ze spárů židovských vybredl. Vzdělávejme lid ten a hlavně seznamujme jej se všemi prostředky, aby dovedl uhájiti si existenci svou; nedejme, aby rvala se mu víra ze srdce, která jako maják svítí mu na cestu a učí ho tomu, že každé splynutí s židovskou rasou jest hříšným tak, jako hříchem jest,

nepodporuje-li bratr bratra, přítel přítele a dívá se jen na zkázu jeho.

Náš dobrý, poctivý a přičinlivý český lid té lásky a svrchované přízně jest hoden; pečujme tudíž o něho a buďme mu dobrými rádci, ne-li už pro tu svatou památku našich praotců, tož aspoň pro to zlaté srdce a do krve upracované mozoly jeho!

